

על הדרך

לעשות ב' הדברים, ולכנן נזיר נקרא חוטא, רק צריך ליכת בדרכן האמצעית. (וכמובן"כ ברמב"ם (פ"ג דעתו) ע"ש היטב). ר"ל לפ"ז הלשון יפליא בדברי האבן עוזרא לשון פלא - שהפסוק מתפלא מדו"ע יפריש עצמו מן הין לказה האחרון, ולא ילקר כראוי עפ"י התורה בדרך האמצעית ודוק"ק היטב.

★★

בגמ': הרואה סוטה בקלקללה יזרע עצמו מן הין.
רבאו' קשה כיון שהוא רואה הסוטה בקלקללה, איך שהיה הענשת, והוא נعشית אלה בקרוב עמה, אין לך מה הרתעה גדול מזה, ולמה אז צריך להזיר עצמו מן הין.
וביאר בפרי הארץ (פ' נשא) דכל קבלה והתעוורות שמתעורר לאדם, אם אינו עושה בזה פולחה למשעה, אז אודה התעוורות מתנדפת וכענן כליה, ולכן דוקא כאשר הוא רואה את הסוטה בקלקללה, כשהיא נعشית ומתוירת, והוא מתעורר להזהר ולשמור את עצמו בקדושה, או דוקא הוא הזמן לקבל על עצמו פרישות וטהרה מדברי עולם הזה ולהינזר מן הין.

★★

בגמ': כל הרואה סוטה בקלקללה יזרע עצמו מן הין
בספר מי השילוח כותב, שבתורה נאמר פרשת סוטה לפני פרשת נזיר. ובגמרא מסכת סוטה מוסדרת אחרי מסכת נזיר. והנה רשיי פירוש בתורה - ללמדך לרואה סוטה בקלקללה יזרע עצמו מן הין, ואמרו בגיטין מג. "אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל בהם".

אבל שונים הם דברי חז"ל בזה, שהם מהווים סייג וגדר למנוע את האדם מלhicshel בדברי תורה, ומדריכים את האדם בדרך הירושה, ונקראים תורת אמר. ולכן סיידרו מסכת נזיר קודם סוטה, בכדי שיידיר עצמו מן הין ולא יכשל בחטא.

★★

בגמ': אין מזוגין לו לאדם אשא אלא לפי מעשיו וכו'.
בספר אור חדש (פ"ר נשא) הביא קושי' בשם הגרי' אייבשיץ זצ"ל, לר"ל דס"ל כאן דין מזוגים לאדם אשא אלא לפי מעשיו, א"כ אין משכחת לה שיבדקו אותה המים, הרי

dkra דנהחים כתיב קודם לקרוא דאהלים, אך בתוס' פירשו דהכוונה לסמיכות הפסוק: מה טבו אהליך יעקב לנחלים נתיו ע"כ. א"כ אהלים כתיב קודם, ויל' היטב בכל זה ודוק"ק. ועי' בלקוטי יהודה שהביא מאדרמור' בעל האמרי אמרת מגור צ"ל שדקדק בזה, מדוע בתורה פ"ר סוטה לפני נזיר ובגמ' נזיר הוא לפני מסכת סוטה ע"ש ואכ"מ.

★★

ועי' בתוס' נזיר (ב. ד"ה Mai טעמא וכו') שכחטו, דמשום hei טעמא - דהסמכה התורה פ"ר נזיר לסוטה, لكن ג"כ הכניסו חז"ל את מס' נזיר לסדר נשים סמוך לסתה ולא בסדר קדשים כפי שהיא שחייה שהרי יש בה ענייני והלכות קרבנות ע"כ. (ועי' בגמ' סוטה ב. ואידי דתני נדרים תנאי נזיר וכו' ובספר הישר (ס"י ס"ה) מש"כ לפ"ז בשם רש"י בגין בריש נזיר הנ"ל וי"ל), ועי' בספר עקיבי יעקב (טירוהו) בריש נזיר מש"כ בזה, וכ"ק אדרמור' מגור בעל הפני מנהם צ"ל אמר (פ"ר נח - תשנ"ג) דיל' מה שאחיז"ל וככ"ל: אידי דתנא כתובות ותנא המדריך, תנא נדרים ואידי דתנא נדרים תנאי נזיר וכו' וי"ל דמש"כ: ותנא המדריך הכוונה למשנה בפרק המדריך (בכתובות ס"א): תלמידים יוצאים שלא ברשות, ואי שם בגמ': סמכו רבנן אדריך אדא בר אהבה ועבדי עובדא בנפשיהם, וברש"י מפרש שמסרו נפשם ע"ש. והיינו שמסרו נפשם על יר"ש, וכן אי' שם על ר"ע שהלך ללימוד י"ב שנים, ועי"ז שם מסרו נפשם, הם סללו הדרך לדורות הבאים שלא יכשלו ח"ז, ולכן סידר רבבי את נזיר לפני סוטה עכ"ק.

★★

עוד כתבו שם בתוס' דהינו טעמא דכל הרואה סוטה בקלקללה יזרע עצמו מן הין, כיון שאחיז"ל דג"כ הבועל נבדק בשתיית האשא, ושפיר ייל' דעתו שרואה קלקל הסוטה יודע שצריך להוסיף גדרי חיזוק גם על עצמו ודוק"ק ע"כ דברי התוס' . ועי' בבארא שבע ריש סוטה מש"כ בדברי התוס' הנ"ל, ועי' בפניהם יפות (פ"ר נשא) בארכיות בביואר ענין זה. (ועי' בתרגם יונתן (במדבר ו, א) גבר או אתא ארום חמיין סטיטתא בקלקללה ויפריש מן חمرا וכו'). הינו דג"כ אשא שרואה סוטה תפריש עצמה מן הין וזה מובן בודאי ודוק"ק).

ויע"ע בחותם סופר (פ"ר נשא) שביאר דיש כאן ב' קצונות, סוטה בקלקללה ונזירות מין, וכוכנת התורה דין ראוי